

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Producent:

**PZ CORMAY S.A.
ul. Wiosenna 22
05-092 ŁOMIANKI**

tel./ fax. (0-81) 749 44 34, 749 44 00
w godzinach : 7⁰⁰ - 15⁰⁰

Data sporządzenia karty: 09.07.2009
Data aktualizacji karty: 15.12.2009

1. Identyfikacja preparatu.

**Liquick Cor-FERRUM mini (Nr kat. 3-247)
Liquick Cor-FERRUM 30 (Nr kat. 3-257)
Liquick Cor-FERRUM 60 (Nr kat. 3-258)
Liquick Cor-FERRUM 500 (Nr kat. 3-323)
Liquick Cor-FERRUM „bulk” (Nr kat. 3-292)
PRESTIGE 24i LQ FERRUM (Wersja 24) (Nr kat. 4-258)
PRESTIGE 24i LQ FERRUM (Wersja 36) (Nr kat. 4-458)
ACCENT-300 FERRUM (Nr kat. 7-358)
ACCENT-200 FERRUM (nr kat. 7-258)
HC-FERRUM (Nr kat. 4-558)
1-FERRUM (Nr kat. 3-261)
A-400 FERRUM (Nr kat. 7-458)**

Zestawy Liquick Cor-FRERRUM: mini, 30, 60, 500, „bulk”, PRESTIGE 24i FERRUM, HC- FERRUM, ACCENT-300 FERRUM, ACCENT-200 FERRUM, A-400 FERRUM przeznaczone są dla laboratoriów Służby Zdrowia do oznaczania stężenia żelaza w surowicy i osoczu krwi.

2. Identyfikacja zagrożeń.

1-FERRUM; 1-REAGENT, 2-FERRUM; 2-REAGENT

**Produkt drażniący.
Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.**

3. Skład / informacje o składnikach.

Składniki niebezpieczne:	
1-FERRUM; 1-REAGENT, 2-FERRUM; 2-REAGENT	
kwas octowy	Stężenie: < 0,6%
Numer CAS: 64-19-7	
Numer WE: 200-580-7	
Numer Indeksowy 607-002-00-6	Szkodliwość: C; Zwroty: R 10-35; S: 23-26-45
chlorowodorek hydroksylaminy	Stężenie: < 2%
Numer CAS: 5470-11-1	
Numer WE: 226-798-2;	
Numer Indeksowy 612-123-00-2	Szkodliwość: Xn, N; Zwroty: R 22-36/38-43-48/22-50; S (2-)22-24-37-61
azydek sodu	Stężenie: < 0,1%
Numer CAS: 26628-22-8	
Numer WE: 247-852-1;	
Numer Indeksowy 011-004-00-7	Szkodliwość: T+; N; Zwroty: R 28-32-50/53; S 28-45-60-61
3-STANDARD	
Nie zawiera substancji niebezpiecznych w ilościach uwzględnianych w klasyfikacji	

4. Pierwsza pomoc.

Po narażeniu drogą oddechową: Świeże powietrze, w razie dolegliwości wezwać lekarza.

Po zanieczyszczeniu skóry: Zmyć dużą ilością wody. Zdjąć skażoną odzież.

Po zanieczyszczeniu oczu: Wypłukać dużą ilością wody. Wezwać lekarza.

Po spożyciu: podać poszkodowanemu do picia dużą ilość wody.

Jeżeli czuje się niezdrowo, skonsultować się z lekarzem.

5. Postępowanie w przypadku pożaru:

Odpowiednie środki gaśnicze:

Odpowiednio do materiałów magazynowanych w bezpośrednim sąsiedztwie. Woda, CO₂, proszek.

Większy pożar zwalczać strumieniem wody lub pianą odporną na działanie alkoholu.

Zawiadomić otoczenie o pożarze.

Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu pożaru.

Powiadomić Państwową Straż Pożarną, Policję Państwową, najbliższe władze terenowe, a w razie konieczności najbliższą jednostkę Ratownictwa Chemicznego.

Zagrożone pojemniki schłodzić strumieniem wody.

Wodę gaszącą zebrać oddzielnie, nie wypuszczać do kanalizacji.

Preparat jest niepalny.

Specjalne wyposażenie ochronne:

Środki specjalne nie są konieczne.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska:

Środki zapobiegawcze związane z personelem:

Unikać zanieczyszczenia preparatem.

Zawiadomić otoczenie o awarii.

Nie wdychać par / aerozoli.

Zapewnić dopływ świeżego powietrza do zamkniętych pomieszczeń.

Środki ochrony środowiska:

Rozcieńczyć dużą ilością wody.

Nie dopuścić do przedostania się substancji do kanalizacji

Procedury czyszczenia / absorpcji:

Zebrać za pomocą materiału wiążącego ciecz (piasek, ziemia okrzemkowa, materiał wiążący kwasy, materiał wiążący uniwersalny, trociny). Jeśli to będzie konieczne spłukać dużą ilością wody.

Wskazówki dodatkowe:

Nie powstają żadne materiały niebezpieczne.

7. Postępowanie z preparatem i jego magazynowanie:**Postępowanie:**

Zgodnie z ogólnie przyjętymi normami dla chemikaliów w laboratoriach.

Podczas pracy z preparatem należy stosować odpowiednie środki ochrony osobistej (patrz pkt.8)

Unikać kontaktu preparatu ze skórą i oczami oraz wdychania mgieł preparatu.

Zapewnić sprawną wentylację miejscową.

Nie wolno spożywać posiłków, pić oraz palić tytoniu podczas pracy z preparatem z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych.

Przechowywanie:

Szczelnie zamknięte. W temperaturze +2°C do +8°C. Chronić przed światłem.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej:**Właściwy parametr kontroli:**

Rozporządzenie MPiPS, Dz. U.2002 Nr 217, poz. 1833

Kwas octowy: NDS – 15 mg/m³, NDSCCh – 30 mg/m³.

Azydek sodowy: NDS – 0,1 mg/m³, NDSCCh – 0,3 mg/m³. Ryzyko absorpcji przez skórę

Chlor: NDS – 1,5 mg/m³, NDSCCh – 9,0 mg/m³

Osobiste wyposażenie kontrolne:

Dróg oddechowych: wymagana

Oczu: wymagana

Rąk: wymagana (rękawice gumowe lub lateksowe)

Higiena przemysłowa:

Zmienić skażoną odzież. Po pracy z substancją umyć ręce.

9. Właściwości fizyczne i chemiczne.

	<u>1-FERRUM</u> <u>1-REAGENT</u>	<u>2-FERRUM</u> <u>2-REAGENT</u>
Postać:	roztwór	roztwór
Kolor:	bezbarny	jasno żółty
Zapach:	zapach octu	zapach octu
Prężność par:	brak dostępnych danych	brak dostępnych danych
Temp. wrzenia:	brak dostępnych danych	brak dostępnych danych
Temp. topnienia:	brak dostępnych danych	brak dostępnych danych
Temp. zapłonu:	niepalny	niepalny
Palność:	niepalny	niepalny
Gęstość:	-	-
pH:	4,5 (25 °C)	4,5 (25 °C)

10. Stabilność i reaktywność:**Warunki, których należy unikać:**

Preparat jest stabilny w warunkach przewidzianych przez producenta.

Substancje, których należy unikać:

Silne środki utleniające, mocne kwasy, metale ciężkie sole metali.

Niebezpieczne produkty rozkładu:

W razie pożaru: gazy nitrozowe, tlenek węgla, dwutlenek węgla.

Dalsze informacje:

Produkt stabilizowany.

11. Informacje toksykologiczne:

Brak danych dla preparatu. Ocena toksyczności preparatu jest oparta na ocenie toksyczności poszczególnych składników.

Chlorowodorek hydroksylaminy

Toksyczność ostra.

- DL₅₀(doustnie szczur): 141 mg/kg

Uczulenie: Skóra: Może spowodować reakcję alergiczną skóry.

Oznaki i objawy narażenia:

Materiał działa skrajnie niszcząco na tkankę błon śluzowych i górnych dróg oddechowych, oczy i skórę. Wdychanie może spowodować skurcz, zapalenie i obrzęk krtani i oskrzeli, chemiczne zapalenie płuc i obrzęk płuc. Objawy narażenia mogą obejmować uczucie pieczenia, kaszel, sapanie, zapalenie krtani, zadyszkę, bóle głowy, mdłości i wymioty. Absorpcja w ciele prowadzi do tworzenia methemoglobiny, która w dostatecznym stężeniu powoduje sinicę. Początek może być opóźniony o 2 do 4 godzin lub dłużej. Może spowodować drgawki.

Droga narażenia:

Zanieczyszczenie skóry; Powoduje podrażnienie skóry.

Absorpcja przez skórę; Może działać szkodliwie w przypadku absorpcji przez skórę.

Zanieczyszczenie oczu; Powoduje podrażnienie oczu.

Narażenie drogą oddechową; Może działać szkodliwie w przypadku narażenia drogą oddechową. Materiał może działać drażniąco na błony śluzowe i górne drogi oddechowe.

Spożycie; Działa toksycznie w przypadku spożycia.

12. Informacje ekologiczne:

Brak danych dla preparatu. Ocena przeprowadzona na podstawie własności składników preparatu.

Chlorowodorek hydroksylaminy

Brak danych.

Działanie ekotoksyczne:

Ryby: *Leuciscus idus* CL50: 1-10 mg/l /48 h

Dalsze dane ekologiczne:

Nie dopuszczać do przedostania się do wód, ścieków lub gleby.

13. Postępowanie z odpadami:

Produkt:

Pozostałości chemiczne w ogólności zaliczane są do odpadów specjalnych. Usuwanie tych ostatnich regulowane jest przez odpowiednie przepisy i zarządzenia. Zalecamy skontaktowanie się z odpowiednimi władzami lub przedsiębiorstwami usuwania odpadów, które doradzą Państwu jak usuwać odpady specjalne.

Opakowanie:

Usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zanieczyszczone opakowania traktować w taki sam sposób, jak samą substancję. Jeżeli przepisy nie stanowią inaczej, to niezanieczyszczone opakowania można traktować jak odpady z gospodarstw domowych lub skierować do utylizacji.

14. Informacje o transporcie:

Nie podlega przepisom transportowym.

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych:

Znakowanie:	
 Xi Produkt drażniący	Zawiera chlorowodorek hydroksylaminy <i>Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (zwroty R):</i> R 43 – Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą. <i>Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania preparatu (zwroty S):</i> S 24 – Unikać zanieczyszczenia skóry. S 37 – Nosić odpowiednie rękawice ochronne.
Karta charakterystyki została przygotowana zgodnie z przepisami Wspólnoty Europejskiej: Wytycznymi Dyrektywy UE2001/58/WE, UE Nr 1999/45/EC, Dyrektywy 67/548/EC, Dyrektywy UE 88/379/EEC oraz Dyrektywy UE 91/155/EEC (Dangerous Product Regulations incl. EC Guidelines), dotyczącymi klasyfikowania, oznaczania i sporządzania informacji o materiałach niebezpiecznych. Ustawą o substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11 stycznia 2001 r. (Dz. U. Nr 11, poz. 84; Nr 100, poz. 1085; Nr 123, poz. 1350; Nr 125, poz. 1367 ze zmianą z dnia 5 lipca 2002 r. (Dz. U. Nr 142, poz. 1187). Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), zał. II. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz.U. 2007 nr 215 poz. 1588). Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu kwalifikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. 2007 nr 174 poz. 1222). Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. Nr 140, poz. 1171)-uchylone. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 grudnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (DzU nr 2/2005 poz.8)-uchylone. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (DzU 2004 nr 280 poz. 2771). Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem – ZAŁĄCZNIK (Dz.U. 2005 Nr 201 poz. 1674). Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. 2003 Nr 173 poz. 1678 i 1679). Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne. (DZ.U. 2003 Nr 61 poz. 552) Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r.. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. 2003 Nr 171 poz. 1666). Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje chemiczne. (Dz.U. 2005 Nr 16 poz. 138). Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. (Dz. U.2002 Nr 217, poz. 1833) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. (Dz. U. 2002 Nr 87, poz. 796) w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji. Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206). Klasyfikacją materiałów niebezpiecznych według Umowy Europejskiej z dnia 30 września 1957 r. (Dz.U. 1975 Nr 35 poz.189) dotyczącej Międzynarodowego Przewozu Materiałów Niebezpiecznych ADR (ważnej od 01.07.2001 r.) ze zmianami do załączników A i B z dnia 24 września 2002 r. (Dz.U. 2002 Nr 194 poz. 1629).	

16. Inne informacje.

R 43 – Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Niniejsze informacje są oparte na obecnym stanie naszej wiedzy. Charakteryzują produkt pod względem odpowiednich środków bezpieczeństwa. Nie stanowią gwarancji właściwości produktu.

Nie bierzemy odpowiedzialności za szkody i straty, jakie mogą wyniknąć z niewłaściwego użycia preparatu.

Przyczyna zmian:

Zmiana technologiczna

Powyższa karta bezpieczeństwa przygotowana w wersji elektronicznej jest prawomocna bez odręcznego podpisu.